

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Október 6.

Ti dicsőült szabadság-apostolok, emlékezetünkben megszentelt Vértanuk, az áldás és hála imája száll keblünkől felétek! A szolgálékütség kábitó, sűrű tömjénfüstje, mely a nemzeti önértesség ormaít most bevonja, a mi szemünket nem bírja megtéveszteni... Vagyunk még nem kevesen, kik nem a *ma*, nem a porban fetregő opportunismus bálványának hódolunk. Csak azon eszmének, a melynek szolgálatában Ti legnemesebb véretekent ontottátok...

Undorral fordítjuk el tekintetünket egy rohamosan sülyedő és megalázódó nemzet talpnyalásától s odafordulunk felétek, a dicsőség, a férfias elszántság és hazafiúi jellemesség sugármezében ragyogó szellemekhez, kik egy reátok nagy részében méltatlanná vált nemzet szabadságáért szenvedtetek a vértanuhalált...

S vagyunk még ma is nem kevesen, kik hisszük és valljuk: hogy üdv és jövő hazánknek *csak* azon eszmében foglaltatik, amelyért ti életeteket áldoztátok, — s vesztének indul a magyar, ha a pillanat előnyeért a hatalom bálványáért megtagad benneteket...

Szedülve tekintünk föl Hozzatok a rettentő mélységből, melybe hatalmi fufang és előnyhajhászat taszított — s már-már legendává foszlik az elsatnyult nemzedék előtt a nemzeti becsület és hősiesség azon korszaka, mely 1848—49-ben a magyarnak ismét nevet, életet és becsülést szerzett...

Kétszerte sötétebb gyásznap a mai, mert a nemzetnagyon-nagyon eltévelyedett azon ösvénytől, melyet a Ti vértanuságtok jelölt meg számára... És az ősz próféta, a század legnagyobb s szentebb férfja: *Kossuth Lajos*, kinek senki, senki nem lépett s talán nem is fog többé lépni a nyomába!... És mily kicsinyek, mily szörnyen gyarlóak, kik utána maradtak! Mily homályos,

kétes, alig felismerhető lett ez országban minden Ő utána!

Vajjon van-e még önfeláldozó hazafiság, és nem e politikai üzlet, kereskedés, alku tárgya *minden* ez országban?! Hova lett az a nemzeti önértzet, mely inkább harcolni s meghalni kész volt a Ti vezérletetek alatt, mintsem függetlenségét és megszentelt jogait gyáván elkobozni engedje a hatalomtól?!... Mivé fajult e nemzet, mely ma ujjong boldogságában, midőn egyetlen jogosult aspiratiója sem mehet még most sem teljesedésbe, midőn kezünk lábunk oda van lánczolja ma is a nekünk örökké idegen, kaján és kapzsi osztrák államtetthez!...

Ti megdicsőült szent vértanuk, mit kell éreznetek a tulvilág glóriás fénykörében, ha onnan látjátok, hogy millió magyar inségben nyomorog, a legjobbak és becsületesebbek mellőzvék, lenézettek, s a kigyók, kiket századok óta kebelén melengetett, kiknek emberi létjogot, polgári és vallási szabadságot vívott ki tengervér hullajtásával: mérgecs fulánkjaikkal életére törnek, és nincs senki, ki ellenük ez oly hü magyar nemzetnek védelmére kelne!...

Mit kell éreznetek ti fölmagasztosult vértanuk, ha látjátok: *kiknek* van ez ország sorsa kezükben, *kik* beszélnek és tesznek az ő nevében és *kik* a bűn, a szédelgés, a hitványság és butaság uszályhordozói!...

De vagyunk még, kiknek szent evangyeliom a ti tanotok. Ezt hisszük, valljuk és esküszünk rá sirunk széléig. És bármi következnek, bármennyi orgiákat ülend is még a gázság és hazaárulás, az ámitás és politikai szemfényvesztés, bármennyi örömtűzet gyujtand még a mindennel megalkuvó jellemtelenség: mindig lesznek még oly magyar hazafiak is, kik a Ti szent hagyományotokhoz hives maradnak, kiket a hatalom nyomoruságos rendszere meg nem ejt, kik éltek utolsó perczéig csak azt az egy hitet fogják vallani: *Éljen a független, a teljesen önálló Magyarország!!!*

Nyílt válasz sokaknak.

— Három czikk. —

Irta: *Csávolszky Lasos.*

II.

Itt van még a Kossuthal való szolidaritás. Az-e a mi programunk, ami a Kossuthé, osztjuk-e mi Kossuth összeférhetlenségi elméletét vagy nem? És ha nem osztjuk, mikép hivatkozhatunk mi folyton Kossuthra?

Mint már említettük, a pragmatika sanktió, vagyis az 1723. I. II. törvény-czikk két részből áll. Egyik részében a nemzet, a másik részében az uralkodóház vállal magára kötelezettséget. De minthogy ezen kötelezettségeket az uralkodóház negyedfélszáz esztendőn keresztül soha sem tartotta meg, 1848-ban oly törvényeket hoztak, oly intézményeket létesítettek, melyek az uralkodóház abbeli kötelezettségének teljesítését biztosították volna.

De hát tudjuk, mi történt 48-ban. Alig, hogy szentesítették e törvényeket, melyek hivatva lettek volna a pragmatika sanktió második része megtartásának biztosítására, az a végzetes családi és birodalmi politika, mely negyedfélszáz évig mindig a nemzet és a király közé ékelte magát, hogy ezek egymást soha meg ne érthessék, meg ne szerethessék, fegyverrel semmisítette meg a már szentesített törvényeket.

Irtózat még csak elgondolni is, hogy ez a nemzet, mely nem akart egyebet, mint szeretni királyát, hatalmassá és ragyogóvá tenni koronáját, hogy ezáltal maga is hatalmas és boldog lehessen, századokon keresztül egy megfoghatatlan gonosz ostoba udvari politika áldozata lön.

Csoda-e, ha Kossuth, látva eszázados politika újból való feltámadását — és kegyetlenebbül, mint valaha — elvesztette hitét, reményét. Csoda-e ha azon irtóztató katasztrófák után, az ártatlanul kiömlött sok vér és sok szenvedésiszonyatosságainak láttára Kossuth Lajos azon keserves meggyőződésre jutott,

Barta Jenő fióküzlete teljesen feloszlik

Városháztér 5. (Dunky fényirdája alatt)

s így az áruraktár, **vászon, női divatkelmék, fehérneműek, paplanok, asztalneműek** stb. stb.

mélyen leszállított árban adatnak el, mely alkalmat a vásárló közönség szives figyelmébe ajánljuk.

hogy Magyarország állami önállósága és függetlensége összeférhetetlen az uralkodó házzal, hogy míg a magyar király osztrák császár is lesz, sohasem fog eleget tehetni az uralkodóház azon kötelezettségének, melyet a pragmatika sanktióban magára vállalt. Az osztrák császár mindig háttérbe fogja szorítani a magyar királyt. Az osztrák császár érdeke mindig más lesz, mint a magyar király érdeke.

A lélektan szabályai szerint Kossuth nem is gondolkodhatott másképp. Az 1848-iki loyális igyekezet meghiusulásából neki le kellett vonni a tanuságot s ez a tanuság nem lehetett más, mint az összeférhetetlenség tana.

Igen ám, de ennek a tannak csak 1867-ig, a koronázásig volt jogosultsága — még Kossuth Lajos szempontjából is.

Koronázás óta nincs. Koronázás óta Magyarország önálló, állami berendezkedésének mikéntje nem *kizárólag* az uralkodó akarától és tetszésétől függ, hanem a nemzet *elhatározásától* is.

Kossuth midőn kimondotta az összeférhetetlenséget, nem is sejtette, hogy az ég me sokalva a nemzet szenvedéseit, királynő képében a legjobb angyalát küldte ide, ki összehozta azokat, kik egymásnak voltak teremtvé: királyt és nemzetet, de akiket 33 év előtt távol tartott egymástól az idegen udvari politika.

A *mult*, igaz, Kossuth mellett szól, de a *jelen* Kossuth ellen szól, Kossuth *tapasztalása*, igaz, ellenünk szól, de a *mi tapasztalásunk* Kossuth ellen szól.

Harminczhárom éve immár, hogy nemzet és király együtt van, de a harminczhárom évben nem volt egy nap, melyben hitünk, bizodalunk felséges urunk alkotmányos érzületében megingott volna. A nemzet alkotmányát ki-

rályhoz méltó komolysággal és a legnagyobb lelkiismerettel őrizi. Az alkotmány pedig nem jelent egyebet, mint a nemzeti akarat teljesülését és ha a magyar nemzet törvényes képviselése akképp lesz meggyőződve, hogy az 1876-ik évben elfogadott alapot Magyarország boldogulhatása érdekében ép úgy, mint a korona fényének és biztonságának emelése czéljából *fejleszteni* kell — az állami önállóság teljes betetőzéseig, úgy ez meg fog történni. Eről biztosít minket Magyarország királyának alkotmányos érzülete.

Mert hiszen ez az állami önállóság betetőzése nem csak Magyarország életérdeke, de az uralkodóház életkérdése is.

És ha ez nem fog bekövetkezni, ha hazánk állami függetlensége, melyet átvettük mint szent hagyományt őseinktől s melyet szent kötelességünk volna megőrizni gyermekeink számára, melyért ezredéven át kiömlött annyi vér és megrepedt annyi szív, ha e függetlenség nem lesz valósággá, akkor Kossuth Lajosnak igaza lesz abban, hogy itt van *valahol* összeférhetetlenség, de ez az összeférhetetlenség nem az ország és királya között, hanem az ország és képviselőtestülete között van.

Hiszzen Kossuth maga kérte a nemzetet, kérte az uralkodóházat, hogy az ég szerelmére czáfolják meg őt, bizonyítsák be, hogy ő csalódásban volt, midőn az összeférhetetlenséget kijelentette. Tőlünk és az uralkodóháztól függ, Kossuth Lajos ebbeli meggyőződését megczáfolni, megdönteni.

Miképp lehet Kossuth Lajost abbeli meggyőződésében megczáfolni? Helyreállítani Magyarország önállóságát és függetlenségét, úgy, amint a pragmatika sankció második része s ennek magyarazatául szoigáló 1790: X. t.-cikk

kimondja, helyreállítani az 1848-iki törvényeket, vagy ha ezen törvények nem felelnek meg minden paragrafusában a mai viszonyoknak, alkotni új törvényeket, de olyanokat, melyek az ország függetlenségét megóvják és ezen törvényeket aztán meg is tartani — akkor Kossuth Lajos meg van czáfolva s akkor Kossuth Lajos boldog leszen — még a tulvilágon is, mert neki nem volt más czélja mindhalálig, mint a Habsburgok uralkodása alatt nemzeti állami önállóságát helyreállítani és az uralkodóház érdekeit Magyarország érdekeivel összhangzásba hozni.

Nem személyekről beszélt Kossuth, hanem arról, hogy a magyar királynak, miután ez osztrák császár is, más érdeke is van, nemcsak Magyarország érdeke. És ezen *más érdekek* megvalósítására ott van neki *a mi* hadseregünk, ott van neki *a mi* pénzünk, ott van neki *a mi* külpolitikánk is. Állítsuk helyre az állami önállóságot, hogy a mi pénzünk, a mi hadseregünk arra a más célra, annak a más célra a megvalósítására ne szolgálhasson.

Ha 1867-ben megmarad a nemzet az 1861-iki feliratok alapján és pillanatnyi jólét állenségeért oda nem adjak a nemzet szent örökségét, Kossuth Lajos összeférhetetlenségi elmélete megdőlt volna már akkor önmagában. De a törvényhozás többsége, 1867-ben feladta 1861-iki álláspontját és miután feladta, magukévá tettük mi, a függetlenségi párt — ezt az álláspontot és fenn fogjuk azt tartani mindaddig, míg nemzet és király teljesen meg nem értik egymást. Kossuth maga mondja, hogy mi, függetlenségi párt nem tehetjük az ő politikai religiójának ezt a hitágazatát — az összeférhetetlenséget — magunkévá. Nem volna értelmé, hogy mi ezt magunkévá tegyük.

TÁRCZA.

Sárgult levél . . .

— 1900. október 6-án. —

Sárgult levél, te itt előttem,
Távol hazának levele!
Most száraz már . . . de voltál egykor
Te is zöld, te is friss, üde.
Távol hazából hoztak hozzánk,
Ott születél te délen, ott.
Hol az erdő zöld lombu fanyvást,
S az ég is mindig mosolyog!

Száraz, sárgult vagy . . . elvesztetted
Zöld szíved, legszebb ékedet . . .
Óh nem csoda! . . . Álltal a részben.
Zivatarban te eleget!
Egy sírról hoztalak én téged,
Egy sírkövön voltál te kinn —
S az emlék . . . — a kővéváltott
Mérhetlen honfiai kin!

Egy koszoruból téptelek ki,
Távol innen, kicsiny levél:
A hősök sírját fogta át a
Koszoru, a sárgult babér.
Arad mellett . . . egy granitsírkőn . . .
Ki tudj! mi rég tették oda,
A nagy, dicső **Tizenháromnak**,
Hogy el ne hervadj te soha!

S im zöld se vagy már . . . sárga, száraz;
Örökké nem virulsz te se?
„Hervadhatlan“ vagy . . . nagyzó mondás? . . .
„Hősök babéra“ . . . csak mese?
Vagy, hogy hőst, vértanút mindinkább
Lassankán elfelejtene,
Babér! te is, színed vesztve
Felejtet, mint az emberek? . . .

Giableaux.

A csont-kéz.

Irta: **Sebesi Samu.**

A hosszú korcsmaasztal körül ültek a falusi legények s félig mámoros fejjel és álmos pillantásokkal hallgatták Barabás János kalandjait, a ki erősebb, bátrabb és szebb volt valamennyinél. Nem volt senki, a ki ellent mert volna mondani. Az összefaragott asztalról alácsurgott a savanyu bor s a félig üres üvegekből már senki sem töltött. — A korcsmáros szunyókált a sarokban, míg a felesége Barabás mellett ülve szerelmes pillantásokkal nyelte a legény beszédét. A fülledt korcsmai levegő tele volt rossz kapadohány füsttel, úgy hogy a pislogó petróleum lámpás gyöngye fénye alig tört rajta keresztül. Barabás neki hevülve folytatta:

— Hogy nem merném megtenni! Még azt mondjátok, nem merném megtenni.

— Bizony nem! A halottak éjfékor feltámadnak és kakasszög járnak-kelenek a sirok felett.

Tegnap is látták, hogy a beomlott kriptá üregéből egy csont kéz kinyult és megfenyegette azokat, a kik kíváncsiságból feléje közeledtek.

A társaság szeméből kirepült az álom a rémes szavak hallatára. Szinte félve húzódtak közelebb egymáshoz. Künn az éjféli sötétben zugott a szél.

A bortól neki hevült Barabás felpattant, — Mit nekem a halottak! Mikor az élők-től sem félttem soha. Hát melyiketektől hátráltam meg valaha! Állj elő Nagy András, ugye mérköztünk asszony és leány felett eleget. — Nem bolondítottam-e el Szőke Györgynét, a kinek az ura háromszor lőtt rám, de a golyó elfütyölt a fülem mellett és én itt vagyok ma is. Ugye, hogy Borbély Klárka is az enyém lett, pedig már jegyese volt a nagyás képű Káka Gyumnak, kinek az anyja boszorkány s ő maga pedig kísértet. De hát mit is akart azzal a lánnyal egy olyan halálfejú. Hát csak magam szedtem le a tejfölt. A vén boszorkány addig kotyolt a lánynak, hogy kibolonduljon belőlem és megszeresse az ő tökfikő fiát a mig egyszerre oda lett a szegény Klárka, Meghalt. Punktum! Nos hát, ki látta azt,

A kassai találkozó.

A magyar gazdaszövetségnek október hó 8-án tartandó nagygyűlése, mint a jelek mutatják, impozáns bizonyítéka lesz a magyar agrárpolitika térhódításának. Otödik kongresszusa lesz ez a magyar gazdáknak; eredménye az előzők mindegyikének is kézzelfogható volt. Nyomukban keltek életre azok az intézmények, a melyeknek gazdasági és szociális fontosságát ma már nincs ember, a ki tagadná. Azaz, hogy van. A reakció, a mely árnyékként kísért minden jóra való törekvést, teljes erővel tör a magyar gazdák sikereiben gazdag működése ellen is. Igaz, hogy a multhoz képest óriási a változás. Egy-két év előtt még a magyar közgazdasági politika terén uralkodó fölfogás homlokegyenest ellenkezője volt a mainak. Egy-két év előtt még az agrárizmust hirdették reakciónak. Ma már — s ez talán a sikereknél legbiztosabb jele — az agrárizmus politikáját nyertek a hazában, sőt nagyrészen vezető szerepre is tettek szert s a multnak uralkodó nézetei már csak sötét reakcióként jelentkeznek.

Az előző kongresszusok a kisemberek érdekében munkálkodtak. A magyar parasztságnak, a nemzet zömének a megmentése volt a legelső feladat. Az ingó tőke uralma végromlással fenyegette a kisgazdákat. A magyar föld urai, birtokosai csak névleg voltak urak, voltaképpen rabszolgája volt mind a spekuláczióknak. Földjének hasznát elszedték a kufárok, a közvetítők; nagyban apasztotta s apasztja ezt a hasznot máig is a börze. Az általános bajokhoz járult, igen sok helyütt az uzsora különböző fajtája, a mely aztán igazán végromlással fenyegette az amugy is szorongatott föld népét.

Az agráriusok első feladata volt tehát ezek ellen a visszaélések ellen sikraszállani. Nagy munka volt ez, mert a mint említettük, legtöbbször a visszaélésnek az uralkodó fölfogásnak a torzszülötte volt. Az ingó tőke lovagjai nem is igen késtek hol nyílt, hol aknamunkával meghiusítani ezt a munkát. Sikerült azonban szívós kitartással s igaz lelkesültséggel odáig vinni a dolgot, hogy ma már ez a nagy munka föltartóztatlanul folyik tovább. A kisgazdák szervezkedni kezdenek, tisztult nézetek terjednek a nép között, az uzsorát pedig győzelmesen verik

vissza a folyton szaporodó szövetkezetek bástyái.

Az alapján megátadott önérdék, persze száz meg száz akadályt gördít az agráriusok munkája elé, ámde a már elért eredmény megdönthetetlen bizonyítékot képez minden eddigi intézmény létjogosultsága mellett. Eppen ezért lehetett az agrárizmus híveinek fokozatosan, mindig szélesebb körben, akcióba lépniök s valóban, ha figyelemmel kísérjük az eddigi kongresszusokat, azok munkaanyagán föl lehet ismerni a fokozatos fejlődést. Egyszerre minden föladata megvalósítani nem is lehetne, a lépésről-lépésre való megfontolt haladás biztosít csakis kellő szilárdságot minden a gazdasági haladás érdekében megvalósított intézménynek.

Az október 8-iki nagygyűlés a középosztály kérdésével fog foglalkozni. Ha ismerjük a magyar társadalom középső rétegeinek mai helyzetét, ha tisztában vagyunk a középosztály fogalmával: őszinte elismeréssel kell adóznunk a Kassára összegyűlő magyar gazdáknak, hogy ezt a kérdést napirendre tűzték. A nemzet gerinczéről van szó. Valóban a legfőbb ideje volt akcióba lépni megmentése érdekében, mert ez a gerincz is nagyon pusztulásnak indult. A középbirtokok fölött napról-napra megperdül a dob, gazdáikat elnyelik a városi bűrök. A gentryt mintha eltörülték volna a föld színéről. Maga a városi középosztály a folyton szaporodó elégedetlen elemek miatt mindinkább halad a proletarizálódás felé. Egyszóval a magyar középosztály beteg s félni lehet, hogy a betegség átcsap az egész testére a nemzetnek, avagy talán már át is csapott.

A kassai gyűlés egyforma szimpatihával fogja tárgyalni a középbirtokos s a városi középosztály ügyét, egyforma igyekezettel fog a leszűrődő kongresszusi határozatok alapján mind a kettő érdekében megtenni minden lehetőt. A kongresszusnak alig lehetett volna szebb keretet választani, mint a felvidéket, a melynek minden városa, minden faluja hű képe az általános gazdasági hanyatlásnak. Itt vannak azok az ősrégi városok, a melyek a multban fürdöttek a jólétben s ma a tönk szélén vannak. A hajdan virágzó kézműipar, a bányaművelés, a mely gazdagságuk főforrása volt, pang. Itt vannak azok a nemesi kuriák, a melynek falai között a középbirtokosság: a gentry,

századokon át letéteményese volt a nemzeti geniusznak, a hazafiságnak s melyek ma igazi gazdájuktól elhagyott fészkekhez hasonlítanak s bennük kóbor denevérek ütöttek tanyát.

Bizunk azért benne, hogy a kassai kongresszus találkozója lesz a jobbérzésűek egész seregének, a kik az igaz ügyhöz méltó lelkesedéssel fognak érvenyt szerezni minden határozatnak. Bizunk egyszersmind abban is, hogy a kassai találkozó újabb diadala lesz a magyar agrárizmusnak, a magyar föld birtokosai ismét visszanyernek jórészt abból a tekintélyből, s azokból a jogokból, melyeket maig sem szűnnek meg megnyirbálni s melyekből a multban majdnem egészen megfosztották őket. Hisszük, hogy az ellenkező gazdasági politika hívei közül sokakat zászlónk alá hajt annak az önzetlenségnek megnyilatkozása, melylyel az agráriusok a legégetőbb nemzeti föladatak érdekében ezuttal is sorompóba lépnek. A magyar gazdától függ a kassai kongresszust impozanssá s maradandó becsüvé tenni. Jöj-jön el tehát Kassára mindenki, a ki bizik egy szebb jövőben, a kassai kongresszus záloga lesz annak a jobb, szebb jövőnek.

A kongresszusra utazók, ha ebbeli igényüket a Magyar Gazdaszövetségnek (Baross-utca 10.) bejelentik, az összes vasutakon kedvezményes utazásban részesülhetnek. És pedig II. osztályu jeggyel I. osztályban, III. osztályu jeggyel II. osztályon utazhatnak, a kiadandó igazolvány alapján.

Felhívás előfizetésre!

Az új évnegyed beálltával tisztelettel kérjük lapunk olvasó közönségét, hogy előfizetéseiket megújítani, a netalán még hátralékban levő díjaikat beküldeni szivesek legyenek.

Lapunk mint eddig, úgy ezután is a függetlenség és szabadság eszméinek szolgálatában áll, melynek végcélja a magyar nemzet állami önállósága és függetlensége.

A politikai eszmék és elvek szolgálata mellett kiváló figyelmet for-

hogy embertől vagy ördögtől félttem volna valaha?

— Azért a kripta-üregből nem hoznál korhadt koporsó-deszkát.

— Fogadjunk! — kiáltott Barabás és rácsapott az asztalra.

— Tíz üveg bor áll, szolt a másik legény.

— Tartom, felelt Barabás.

— Nem félsz, hogy Káka Gyuri kedvese, a kit elcsábítottál, kikél a sírjából. Hisz a beomlott kripta mellé van temetve.

— Hahaha! kacagott Barabás. Meghalt, mert halni való volt. De meg nem is illett ahhoz a rut, görbe Káka Gyurkához.

A hetvenkedő legénynek most egyszerre a torkán akadt a szó. Szemei az ablakra tapadtak s egy pillanatra mély csend állott be. Kívül vadul bömbölt a szél és zörejt támasztott, mintha kísértetek járnak rémes tánczukat. De csakhamar összeszedte magát és az ablakra mutatva dühösen kiáltotta:

— Nézzétek! farkast emlegettek!

Mindenki oda tekintett. Káka Gyuri sápadt, aszott képe vigyorgott gunyosan a bent ülőkre. Szemei mélyen voltak beesve üregükbe és széles szájából elővillantak gyér fogai. Olyan volt, mint egy halálzó.

— Hallgatóztál te rut koponya, kiáltott az itas Barabás. Hord el magad undok kísértet.

Erre megragadott egy üveget és dühösen sujtotta az ablakhoz, melynek üvegtányérjai csörömpölve törtek össze. A nyíláson becsapott a szél és meglobogtatta a félhomályt árasztó lámpa lángját.

Barabást elfogta a düh. Erei kidagadtak a homlokán, oda rohant a kitört ablakhoz és vadul bögte a sötét éjbe:

— Kerüld a kezemet, hitvány, mert a csontjaidat töröm össze, ki tehet arról, hogy ocsmány varangy vagy és nem szeretőnek való . . .

Kívül kísérteties hosszú szagot kacagás hangzott feleletül a Barabás káromkodásaira. A társaság némán várta, hogy mi történik. Barabás visszatért az asztalhoz és felhajtott egy üveg bort egy szuszra!

— Szedi magába a bátorságot, szolt az egyik legény.

— Eb a ki fél, szolt Barabás és kihívóan ütött az asztalra.

A korcsma piszkos, ingaórája rekedt csengéssel verte el a tizenkettőt. Kívülről a törött ablakon becsapott a szél és távolról a kutyák üvöltése hallatszott.

— Nos hát tíz üveg bort, kiáltotta a fogadást ajánló legény.

Barabás arca egy pillanatra elsötétült, de aztán hangosan szolt;

— Itt legyen mire visszatérek!

Egy ugrással az ajtónál termett, s nem sokára elhangzottak léptei a temető felé vezető keskeny mezei úton.

*

Borzalmas éjszaka volt. Félelmes, mert felhő borította az eget és az ember csak vakon baktatott s a szél zugása miatt halani sem lehetett. A bátor legény elszánt léptekkel közeledett a temetőhöz. A mint a halottak birodalmába lépett — egyszerre összerezsent. A fehér sarkok mintha mozdulnának és a bokrok mintha bölintgatnának feléje. A kuvik egyhangu kiabálása hallatszott ki a sötét zugásból. Barabás homlokán hideg veríték gyöngyözött. — A felhő egy pillanatra megnyílt s azon át világított a fogyó hold gyöngye sugara. A legény döbbenne állott meg. Ugy rémlett neki, mintha egy árny suhanna be a sirtolt üregébe. Egy öreg görbe akác lombjaiba kapaszkodott a szél s a mint ide oda hajlitotta, a vén fa ágai csikorgottak s lombjai reszkettek, mi tha kísértetek ráznak össze-vissza.

Barabás nem nézett feléje. Szemeit a sirtolt üregére szegezte és látni akarta még egyszer azt az árnyat. Azt a borzasztó árnyat. Végre legyőzte félelmét.

— Képzeldés az egész — susogta magában s közelebb lépett. Szive gyorsan vert. Az üregből tompa dübörgés hallatszott.

ditunk városunk és megyénk érdekeinek előmozdítására.

Multunkra hivatkozunk, mely — úgy hisszük — elegendő garancia leend t. olvasóink előtt a jövőre nézve is.

Ajánljuk magunkat t. olvasóink figyelmébe és jó akaratába.

A „Szabadság“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— **Oktober 6.** Gyász-ünnepet ül mai napon az egész magyar nemzet: október hatodikának gyász-ünnepét. Ebből a nagy nemzeti gyászünnepből kiveszi részét Miskolc város hazafias közönsége is. Gyászlábgókat tűz hazának falaira, maga pedig elmegy imádkozni és emlékezni az isten házába. A gyászünnepély városunkban a rendes keretekben mozog. Reggel 9 órakor a Kossuth-utcai ev. ref. templomban lesz gyászistenitisztelet, mely alkalommal a miskolci dalár-egylet énekel alkalmi gyászdalokat s Kun Bertalan püspök mond alkalmi imát. Ezután a minoriták templomában szintén a dalár-egylet közreműködése mellett gyászmise lesz. Délután 2 órakor a borsodmegyei honvéd-egylet és az ev. ref. főgimnázium ifjusága a tanárok vezetése mellett a zsolczi emlékszoborhoz zárandokol, a hol a szobrot megkoszorúzzák s Jármy József tanár mond alkalmi beszédet. Miskolc város lelkes és hazafias közönsége — azt hisszük — mindenütt részt vesz s szent érzelmekkel fog megemlékezni a tizenhárom vértanúról, a kik vértüket áldozták a magyar haza szabadságáért, függetlenségéért!

— **Báró Vay Béla** valóságos belső titkos tanácsos — mint őszinte sajnálattal értesülünk — agg kora és gyengélkedése foly-

Mintha valaki, vagy valami ott helyezkednék, mintha valaki ott a halottakat mozgató.

— Csak a szél zug — biztatta magát a legény. Eh csak nem térek vissza üres kézzel. Büszkesége s fellázadt gyávasága ellen. — Egy határozott lépéssel az üreg mellett termett és annak nyílásán a régi sirboltba lépett. Gyufát gyújtott és lehajolt, hogy le-
törjön egy darabot a korhadt koporsó-deszkából.

E pillanatban suhanó nesz támadt. Barabás rémulve kapta fel tekintetét, a gyufa lángja elaludt és a bátor legény a láng végső lobbanással egy csontkezet látott felemelkedni, mely irtózatossággal vágta arczul.

Barabás rémuló ordítással kapott feléje megragadta a csontkezet és a következő pillanatban eszméletlenül esett össze.

A kripta üregéből egy árny suhant ki és rémes kacagással fordult az eszméletlenül heverő legény felé. Sápadt, aszott szeméi mélyen voltak üregükbe esve és széles szájából elővillantak gyér fogai. Olyan volt mint egy halálzó.

Másnap Barabást halva emelték ki a sirbolt üregéből. A daliás legény még akkor is szoritotta a csontkezet, mely a falusiak hite szerint agyonverte.

tán a főrendiházi alelnöki állásról lemondott. Báró Vay Béla lemondását, miután azt megmáltani erős elhatározása folytán lehetetlen volt, Ő felsége a király elfogadta, egyszerűsége a legmagasabb elismerését nyilvánítani méltóztatott a távozó alelnöknek ezen minőségben kifejtett kiváló munkásságáért és érdemeiért.

— **Borsodvármegye közigazgatási bizottsága** f. évi október hó 12-én d. e. 9 órakor báró Vay Elemér főispán elnöklete alatt rendes havi ülést tart.

— **Hivatal-átvétel.** Kedves Károly kir. tanácsos, pénzügyigaztó szerdán kezdette meg hivatalos működését s átvette a kir. pénzügyigazgatóság vezetését Berner Géza p. ü. titkár. h. pénzügyigazgatótól.

— **Szabadságolás.** Hubay József kir. helyettes pénzügyigazgató súlyos betegeskedése folytán hosszabb időre szabadságoltatott. Ez idő alatt teendőit Berner Géza p. ü. titkár végzi.

— **Kirendelés.** Ifj. Kazay László közigazgatási gyakornokot a vármegye alispánja az ózdi járási szolgabírói hivatalhoz rendelte ki szolgálattételre.

— **Athelyezés.** Mezey László m. á. v. tiszavidek pályaudvari forgalmi tiszt Balassa Gyarmatra helyeztetett át.

— **Orvosi kinevezés.** Báró Vay Elemér főispán az „Erzsébet“ kórház segéd-orvosaiul dr. Strausz Zsiga fővárosi „Szent-János“ kórházi orvost és dr. Barthez László kolozsvári orvost nevezte ki.

— **Tanári kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vazek Antal polgári iskolai tanárt a miskolci felső kereskedelmi iskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— **Bucsu-estély.** Dr. Hidegi Hirsch Károly kir. tanácsos, pénzügyigazgató tiszteletere abból az alkalomból, hogy Miskolcra ról Ungvárra elhelyeztetett — a pénzügyi tisztviselői kar szerdán este a Koronán bucsulakomát rendezett. Valóban megható volt a jelenlevők bucsuja a barától, a főnöktől. Tanujele volt annak, hogy körülbelül 150 vettek részt. — A jelen voltak közül felemlítjük: Kedves Károly kir. tan., pénzügyigazgató, Ortway Miksa kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök, Görgey üzletvezető, Blazsejovszky apátlébanos, Petró József, Pották Lajos, Nádpataky László, Szaffka Pál, Pfliegler J. Ferencz, Pataky Sándor, dr. Fodor Pál, dr. Grosz Viktor, Szepessy Béla stb., az üzletvezetőség hivatalnokai és a jegyzői kar pedig szintén igen szép számban voltak képviselve. A vacsora mindvégig a legjobb hangulatban folyt le. Felköszöntöket mondtak: Pehovits Ágoston p. ü. titkár a távozó és az új pénzügyigazgatókra, hideghegyi Hirsch Károly dr. és Kedves Károly a megjelentekre. Toasztot mondtak még Blazsejovszky Ferencz, Sztankovich Miklós, Grosz Viktor, Pataky Sándor, Pfliegler J. Ferencz, Kaló Jenő, Edelényi Árpád és Pották Lajos. A vig. társaság csak a reggeli órákban szép emlékek és reményekkel távozott el.

— **Esküdtszék.** Nyolcz nap múlva veszi kezdetét városunkban az esküdtszéki tárgyalások IV-ik cyklusa, mely iránt nemcsak a jogászi körökben, de a nagyközönség sorában is általános érdeklődés nyilvánul. Erdelkesebbnél-erdekesebb bűnügyek kerülnek tárgyalás alá s így a védőknek bő alkalom nyílik tehetségük s tudásuk érvényesítésére. A tárgyalások végleges megállapodás szerint október hó 15-től november hó 8-ig fognak tartani, tehát majdnem három héten át. Bizony ez egy kissé nagy idő, főleg az esküdttekre, akik között sok a gazdálkodó ember is s most őszi munka idő derekán, mikor a legtöbb dolog van, bizonyos károsodással jár. De hiába! A kir. törvényszéknek hosszabbra kellett szabni a IV-ik cyklust a rendesnél, mert — sajnos — sok a vizsgálati fogságban levő vádlott, kiknek bűnügyeit sürgősen kell letárgyalni. Vannak

régi, hosszaba idő óta letartóztatva lévő vizsgálati foglyok, kiknek bűnpörét letárgyalni már most szükséges; az új vizsgálati foglyok száma is egyre szaporodik, ami szomorú tünetet képez a mi közbiztonsági állapotunknál. Ki hinné, hogy Borsodvármegye és Miskolc város területén 25—38%-kal volt több az ember élete elleni intézett merényletek s befejezett bűntények száma ebben az évben, mint az elmúlt évben?! Sajnos, igen sajnos, de ez így van! Ez a szomorú és valódi oka annak, t. esküdt urak, hogy Önöknek most 3 hétig kell majd a legszentebb polgári kötelességet gyakorolni.

— **Vizkóstolás.** A borsodi orvos-gyógy-szerész-egylet tagjai közül mintegy tizen dr. Ixel Soma elnök városi főorvos, Lukács Béla főkapitány és Szűcs Sándor mérnök vezetése mellett kedden délután kimentek a Sajó mellett ásott próbakutak vizének megizlése végett. A napok óta tartó szivattyuzás után a vizet a társaság tagjai közül hatan jónak, négyen pedig rossznak találták. Mi a víz minősége felől ma még nem nyilatkozunk. Előbb megkóstoljuk magunk is, azután majd elmondjuk véleményünket.

— **Színház-vizsgálat.** A miskolci nemzeti színházban szerdán délután tartatott meg a szokásos tűz- és rendőri vizsgálat, mely Bulyovszky Gusztáv h. vezérigazgató, Szombathy Sándor tűzoltó-főparancsnok, Csóka Sándor szinigazgató, dr. Ixel városi tiszti orvos, Kobek mérnök, Berner Géza v. alkapitány, stb. vettek részt. A bizottság a beható vizsgálat után elrendelte, hogy a kar-személyzet öltözőjéből, mely a szinpad alatt, a legtűzveszélyesebb helyen van, sürgősen egy udvarra nyíló mentő kijárat készíttessék, hogy esetleges tűzvész esetén a menekvés lehető legyen. Másrészt azt is elrendelte, még pedig az egészségügy helyes szempontjából, hogy az öltöző ventilációval is ellátassák.

— **Érdemes munkás.** Szép és lélekemelő ünnepély folyt le csütörtökön e hó 4-én este az államvasutak miskolci műhelyének ékező helyiségében. Bán Péter műhelyi munkás ugyanis negyven év óta dolgozik már a miskolci műhelyben. Ennek a hosszú negyven évi szolgálatnak jutalmául, előjárói és munkástársai jubileumi ünnepélyre gyűltek egybe. A tágas étterem csaknem egészen megtelt ünnepelő közönséggel, mely a jubilánst megérkezésekor lelkes éljenzéssel fogadta. Az éljenzés lecsillapulta után Krón Ignác műhelyi főnök szép és lelkes beszéddel üdvözölte a derék munkást és átnyújtotta neki a kereskedelmi miniszter által leküldött szolgálati érmet és okmányt. Ezután Sirkovics József a munkástársak nevében okos és talpraesett beszéd kíséretében üdvözölte a jubilánst s átnyújtotta neki a munkások ajándékát: 100 forintot ropogós húsz koronás bankjegyekben. Bán Péter könnyekig meghatva mondott köszönetet a szeretet és elismerés nyilvánításáért. Ezután megkezdődött az ünnepi vacsora, mely sok szellemes pohárköszöntő, s a műhelyi dalkör éneke mellett egészen az éjjel utáni órákig tartott. Meg kell jegyeznünk, hogy Elbert Gyula vendéglős oly pompás, izletes vacsorát és kitünő bort adott, a milyent bankettek alkalmával nagyon ritkán élvezhetünk.

— **Hymen.** Salacz Kálmán, pécsi m. á. v. hivatalnok eljegyezte Heő-Babáról Özv. Dusády Józsefné kedves leányát Mariskát. — Fábry Vilmos Ózdról eljegyezte Hoffmann Ottiliát Leibniczről.

— **Balázs Kálmánt** szeptember 30-án temették el Budapesten. A fővárosi bandák szomorú nótákkal kísérték ki a kerepesi temetőbe és tették a főváros által adott sirba. — A Budapesti Hírlap szerint 1846-ban 11 éves korában Sátoralja-Ujhelyről ment Budapestre és ott a nemzeti zeneiskola növendéke lett. — Városunk polgárai közül már csak a legöregebbek emlékeznek arra

a 15—16 éves Kálmánra, a ki a Györi Gyuri bandájában olyan szépen hegedülte a szép magyar nótákat, és vezette a bandát, mikor az öreg primás olykor pihenni akart. — Miskolcra Debreczenbe ment a Boka Károly bandájához s a Boka lányát vette nőül. Ekkor irták róla azt az éleztet, hogy neki már ezután nem szabad összeverni a bokáját. — Később ő lett a debreczeni banda primása. Az ötvenes években több volt a busuló, mint a vigadó magyar. A mindentudó zsendárok gondoskodtak arról, hogy a magyar embernek se bánata, se jókedve ne fokozódjék annyira, hogy ebből a szegény cigány primásnak is jusson. Balázs Kálmán tehát bandájával utazni ment külföldre. Londonban még a trónörökösrel is megkedvelte a magyar nótákat. Páris, Pétervár, Moszkva, Berlin és Amerikának több városa gyönyörködött azokban a bus magyar nótákban, melyeket a Kálmán bandája úgy betudott lopni a szivekbe. Később Budapestre ment s ott juttatta eszükbe a letűnt napok szép emléket a feledésre hajlandó öreg uraknak. Hegedűje most már elhallgatott; de huynánál eszünkbe jutnak azok a gyásznapok, melyekben csak felsőbb engedelmességgel volt szabad busulnunk azok mellett a szép magyar nóták mellett, melyeket tőle fiatal korunkban olyan tele szívvel hallottunk. A miénk is volt, tőlünk is megérdemel egy könyvecseppet.

— **Őszi multság.** A miskolci iparos ifjusági egyesület e hó 13-án tartja szokásos őszi multságát a Korona nagytermében. Ez alkalommal *hangverseny* előzi meg a táncvígalmat s *Beregszász* Károly az ifjusági egyeleti dalárda karnagya nagy buzgalmat fejt ki az előadásra kerülő énekszámok betanításán. Az estély *műsora* a következő:

1. Pokayné, Gyulay Páltól. Szavalja Lovász László.
2. a) *Légy enyém.* Szövegét írta Komor Gyula dr., megzenésítette D'Amant Leo.
b) *Esdeklés,* Angyal Armandtól. *Beregszász* K. harmonium-kísérete mellett éneklé Szabó Piroksa.
3. *Legény élet,* Hugótól. Előadja Kovács István.
4. *Éji dal,* vegyes kar Marschnertől. *Beregszász* Károly harmonium-kísérete mellett éneklék Büdy Gizuska, Kolin Erzsike, Maikovszky Iduska, Szabó Piroksa, Tana Karolin; Lovász László, Lukács Tamás, Pecze János és Szepcsik Lajos.
5. a) *Almodtam szépet . . .* Petőfőtől.
b) *Az örült,* Szavalja Petró János.
6. *Népdalok.* Hegedűkísérettel éneklé Büdy Gizuska és Lukács Tamás.

Hangverseny után tánc reggelig. — A fenti műsorból is örvedetesen tapasztaljuk, hogy az egyesület hivatásának magaslatán áll s kitűzött célját mindenben elérni igyekszik, a miben *Polatsék* Arnold egyleti elnök és *Beregszász* Károly karnagy s az elnökség tagjainak nagy érdeme van. — A rendezőség felkéri mindazokat, kik tévedésből vagy nem pontos címzésből meghívót nem kaptak, hogy eziránt *Nagy* Dezső egyleti titkárhoz (ipartestületi iroda) fordulni sziveskedjenek.

— **Lelkészválasztások.** A tiszánmenni ev. ref. egyházkerület bírósága Bódván tartott ülése alkalmával több lelkészválasztási ügyben hozott ítéletet, melyek közül bennünket közelebből kettő érdekel. Egyik a *nyékládházi lelkészválasztás.* Erre az állásra az egyház hívei ifj. *Maklár* Károly tiszánmenni segédlelkészét óhajtották meghívni, de miután nevezett segédlelkész négy levelet irt az egyház híveihez, melyben magát megválasztásra ajánlotta, ezért az alsóborsodi egyházmegye bírósága őt a pályázatból kirekesztette. Az ügy felelbezés útján a kerületi bíróság elé került, mely az egyházmegye határozatát megsemmisítette s az esperest a választás ügyének folytatására utasította. A másik a *tiszatarnói lelkészválasztás.* Ebben az ügyben — mint már említettük — az alsóborsodi egyházmegye bírósága *Tóth* Ferencz lelkész megválasztását megsemmisítette, őt pedig a további pályázatból kizárta. Az egyházkerületi bíróság az egyházmegyei ítéletet helyben hagyta.

— **A miskolci athléta-kör** ez éviműködését október 1-én kezdte meg a tagok élénk részvétele mellett. A vivási tanfolyam e hó 15-én nyílik meg s annak vezetése Nikkell József szakavatott mester kezében lesz. Fölhívjuk erre a t. kör tagok és az érdeklődők figyelmét.

— **Műkedvelői orfeumi előadás.** A diósgyöri m. kir. vas- és aczélgyári alkalmazottak dalegylete 1900. október 7-én, a gyártelepi vendéglő nagytermében jótékonycélú műkedvelői orfeum-előadást rendez.

Műsor:

1. Magyar vigjáték nyitány. Kéler B.-től előadja a gyári zenekar.
2. Szerelmi kettős „Ilona” cz. dalműből. Könyöki Károlytól. Előadja Könyöki Ella urhölgy és Róth Miksa ur a szerző zongora kísérete mellett.
3. Pas de patineurs. Yvone-tól. Előadja a gyári zenekar.
4. Most már ezt nem tenném. Couplet. Előadja Pittrof Géza ur, Szebenyi József ur zongorakísérete mellett.
5. Könyöki nővérek. ****
6. Körmagyar. Farbachtól. Előadja a gyári zenekar.
7. a) Postás Milka belépője, „Madarász” cz. operettből.
b) Drága hadnagyom. Couplet.
c) Az ellenáthatatlan. Couplet. Előadja Könyöki Ella urhölgy Könyöki K. ur zongorakísérete mellett.
8. Egyveleg a „Sulamith” czimű daljátékából. Goldfaden-től. Előadja a gyári zenekar.
9. Ádám hol vagy. Couplet. Előadja Czingl János ur Szebenyi József ur zongorakísérete mellett.
10. a) Czernaszál. A „Bibliás asszony” cz. operettből.
b) Serpentin tánc. „A kis alamuzsi” cz. operettből. Előadja Könyöki Ella urhölgy Könyöki Károly ur zongorakísérete mellett.
11. Bur fölkelők. Induló Jouvetól. Előadja a gyári zenekar.
12. Kaczagó dal. Előadja Könyöki Ella urhölgy Könyöki Károly ur zongora kísérete mellett. Táncz.

— **A magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete** egy városunkban megalakítandó helyi választmány, illetve bizottság érdekében összejövetel megtartását tervezi, amelyre az itteni összes magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat meg fogja hívni. Az összejövetel helye és időpontja lapunk útján fog közététetni — esetleg külön szétküldendő meghívók által, ha a központi igazgatóságához (Budapest VII. ker. Kerepesi-ut 78. szám alatt) intézendő bejelentések a részvételre kellő számban idejekorán érkeznek be. Mi örömmel üdvözljük a Magántisztviselők Országos nyugdíjgyesülete vezetőinek (Elnök: Lukács Béla v. b. t. t. orsz. képviselő, alelnökök: kisjókai Ágoston József, kir. tanácsos, orsz. képviselő és Weisz Berthold, orsz. képviselő) ama komoly törekvését, hogy az ország minden nagyobb városában helyi választmányokat szándékozik létesíteni és kívánatos, hogy az érdekeltek a részvételre mielőbb és minél nagyobb számban jelentkezzenek. Az egyesület egyáltalában folyton fejlődő tevékenységet fejt ki és ennek köszönheti azt az általános érdeklődést, amely minden oldalról feléje irányul. Nencsak a főváros, hanem az országnak minden jelentékenyebb városa szép számmal szolgáltatja a tagokat és ennek tudható be, hogy az egyesületnek nem csak tökéje, hanem tartalékalapja is jelentékenyen gyarapodnak úgy, hogy ma már az egyesület vagyona, amely egy nagy bérpalotába és értékpapirokba van befektetve, jóval felülhaladja az egymilliót. Szükségesnek tartjuk még megjegyezni, hogy az egyesületnek nemcsak minden magántisztviselő, hanem egyáltalában minden kereskedelmi alkalmazott tagja lehet.

— **Dalestély.** A miskolci vasúti dal- és önképzőkör november hó 3-án a Korona nagytermében táncvígalmommal egybekötött dalestélyt rendez. A dalestély műsora: 1. „Finn zene”, férfikarra átírta: *Ruttkay* Menyhért. 2. „Régi nótá”, írta Lányi Ernő. 3. „Erdei dal”, írta Volkman Róbert. 4. „Fohász”, írta Ber Károly.

— **Conservatorium.** Lapunk mai számában megjelent hirdetésből értesül a megye és város közönsége, hogy f. hó 10-én valószínű közszükségletet pótol ki hivatott oly

intézet nyílik, a melyben nemcsak a zene mindennemű hangszerében képzett okleveles tanárok eszközlik a szakszerű oktatást és kiképzést, de fő és nagy súlyt fog fektetni az ének, kivált a női hangok lehetőleg művészi színvonalra emelkedhető kiképzésére. A conservatorium e célra a zeneakadémiában Budapesten végzett okleveles énektanárnőt alkalmazott. A conservatorium igazgatóságának a zeneiskolai célokra az ev. ref. régi főgymnasium helyiségei engedettek át. A tanulni vágyó ifjuság alig vette nesztét a megalakult zeneakadémiának, már is nagy számban jelentkeznek az intézetbe való fölvetelre, annyival inkább, mert a f. hó 10-én jelentkezők azon előnyben részesülnek, hogy nem kell 4 korona beiratási díjat fizetni.

A különféle hangszereket kiváltképpen zongorát és hegedűt Gathi Gyula a londoni opera zenekarának volt tagja, budapesti zene-tanár fogja tanítani.

Ugy látszik, hogy városunk zenekedvelő közönségének rég táplált óhaja indul teljesebbé menni ezen modern, a kor igényeinek megfelelően ígérkező „Borsod-miskolci Zeneakadémia” életbeléptetése által.

A közönség tömeges és jóakaratu részvétele, a beiratkozások nagy száma képezi a szükséges erkölcsi és anyagi támogatást. Annyi bizonyos, hogy az adott program alapján a közönség bizalmára érdemes.

— **Táncmultság.** A „Diós-Györi Polgári Dalkör” a budapesti Ferencz József tanítók háza javára 1900. évi október hó 14-én, a diósgyöri Tapolcza-fürdő táncztermében a dalkör közreműködésével jótékonycélú zártkörű táncvígalmat rendez. Kezdeté délután 5 órakor. A hangverseny műsora: I. Rész. Hymusz. Éneklé a dalkör. Alkalmi költemény, szavalja tek. Kerekes Imre tanító ur. Három dal, Lányitól. Éneklé a dalkör. Szózat. Éneklé a dalkör. II. Rész. Király-hymusz. Gyarmathy M.-tól. Éneklé a dalkör. Hazafias költemény. Szavalja Farkas András ur, a dalkör tagja. Tavasz elmúlt. Lányitól. Éneklé a dalkör. Szózat. Éneklé a dalkör.

— **Tűz.** Radistyánban szerdán éjjel a gyújtogatásból eredő tűz 7 házat, 21 mel-léképületet és 42 kazalt hamvasztott el.

— **Letartóztatott váltóhamisító.** A csendőrség minap letartóztatta *Pozsgár* Ferencz felső-vadnai lakost, ki *Gáspár* Jenő parasztagzda kárára értékű váltót hamisított s egyik pénztintézetnél értékesített is.

— **Hamis huszfilléresek.** Itt is, ott is panaszkodnak, hogy az egyforintos hamisítása mellett legújában hamis huszfilléresek is kerülnek forgalomba. Felhívjuk tehát a közönség figyelmét, hogy a váltópénz átvételénél óvakodjék a gyanus kinézésű újpesti huszasok utódjaitól.

— **Asszonyregiment.** Egy alig tizenöt éves, csinos leány, előkelő iparos gyermeke, mondott bucsut a napokban a szülei háznak, miután atyjának pénztárából négyszáz koronát és két arany órát elemelt. A kis leány Berlinből képes levelezőlapot irt szüleinek, melyben azt mondja, hogy ők Kinába indulnak és ott Waldersee gróf parancsnoksága alá szegődnek. A leányt különösen elfogta a harczi vágy, mert azt írta, hogy ha sikerül, *asszonyregimentet* toboroz. A szülők erőlyesen nyomoztatják harczi gyermeküket.

x Legtisztább friss **csukamajolaj**, egy eredeti üveg fehér 60 kr., sárga 50 kr. **Tea rum, cognac, likör, borovicska, szilvórium, spiritus, likör- és rumessencia** legjobb minőségben **Szabó Béla** gyógyár- és illatszert-üzletében **Miskolc**on.

x **A legízletesebb asztali víz**, a „Kristály” Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

x **Váradí Mór**, kinek azelőtt rőfös és divatárú üzlete volt — mint halljuk — most ujonnan egy **Koronas áruházat** (norimbergi, diszmű- és játék üzletet) nyit a Széchenyi-utczán (Lengyel-féle házban).

Színház, művészet.

Színház.

Ujjonnan átalakított s szépen fölékesített színházunk falai közé szerdán, e hó 3-án vonult be *Csóka Sándor* színtársulata, hogy a tél unalmas hónapjaiban városunk közönségének műélvezetet és kellemes szórakozást nyujtsanak.

A társulat tagjai egy-kettő kivételével mind régi jó ismerősünk, a kiket nem a kritika szemüvegén vizsgálva, hanem a vizionlátás jóleső érzelmével fogadott a lelkes közönség.

Igazán szép és megindító jelenet volt, midőn a közönség dédelgetett kedvenceit megjelensük alkalmával üdvözölte. *Csongory Mariska*, *Ragányi Iza* és *Ledofszky Mariska* virágkoszoruk, csokrok zápora, falrengető taps és éljenzések között jelentek meg a színpadon. Lelkes óvációkban részesítették rajtok kívül még *Ferenczyt* és az öreg *Bresnayt*. Oh bárcsak megmaradhatna az a lelkes hangulat, ez a szívélyes szeretet, a színi évad egész tartama alatt!

Bemutató előadásul „*A kis szökevény*“ című balletszerű operettet adták elő, a melyben sokkal magasabb színvonalon állt a *táncz és zene*, mint az *ének*. Mit mondjak az előadásról? Annyi bizonyos, hogy a helyzetem igen nehéz. Nem akarok goromba lenni, azért csak azt mondom, a mit a miskolczi főgymnáziumnak elhalt öreg professora mondott egyszer a diákbanda játékaról. A derék jó professzor így nyilatkozott: „A prim fals, a kontra gyenge, a flótás — úgy látszik — nem eléggé ismeri a kottát, a brügös pedig elmaradozik, hanem azért fiuk nagyszerű, isteni szép volt, csak igyekezzetek, haladjatok továbbra is.

Hogy az összjáték nem volt kifogástalan, azt annak tulajdonítjuk, hogy a tagok a hosszú nyári utazás fáradalmaitól még nem pihenték ki magukat. Majd ha megmelegednek itt a téli puha fészekben, akkor azt hisszük — jobb és élvezetesebb előadásban fogunk gyönyörködni. Azért hát csak „igyekezzetek és haladjatok!”

Az igazságtalanság bűnébe esnénk, ha az előadás egyes gyönyörködtető részleteiről meg nem emlékeznénk. Ez pedig a *táncz* volt. *Csongory Mariska* úgy tánczolt, mint egy lebegő angyal, *Ragányi Iza* és *Ledofszky Mariska* nemkülönb. Igazán gyönyörűség volt őket nézni. Hanem *hang*, az bizony nem volt. Azt elhagyták valahol a nyári nagy utban. Csak *Ragányi Iza* hozott valamit haza hangjának tiszta csengéséből. No de majd haza kerü rövid időn a többi is, csak legyünk türelemmel és jóreménységgel.

Ilyen általános *hanglalanság* közepette mutatkozott be *Csáky Ferencz*, a társulat új baritonistája. Ő sem volt kivétel. Első dalának eléneklése alkalmával azonnal észrevettük, hogy erősen küzd a rekedtség ellen; a megzavart hanganyagból azonban mégis kicsillamlott valami tömör, erőteljes csengés, a mi reménységet nyujt arra, hogy tőle ezután jobbat, élvezetesebbet várhatunk. Vele egy hajóban úszott *Mészáros Alajos*, a ki *Latabár örökét* foglalta el. Az ő csinos kis hangján is észrevehető volt némi homályosság. játéka pedig — mint igen fiatal színésznek — erősen nélkülözte a bátorságot, a fesztelen mozgást.

A kar? Mit mondjunk a karról? Az is rekedt volt. Szóval az egész színjáték társaság az első estén egészen be volt rekedve.

*

Csütörtökön a drámai személyzet bemutatójául „*A kaméliás hölgy*“, Dumas klasszikus drámája került színre. A czim szerepet *Szarvassy Ilona* kreálta, mondhatjuk, kiváló sikerrel. Megjátékozta nemes egyszerűséggel, kellő drámai erővel és szenvedélyvel. A bánatos, szomorkodó Margit és a szerelem tüzetől áradó Margit között azonban a finom különbség alig volt kidom-

borítva. Ugy vesszük észre, hogy az erős szenvedélyek kifejezésre juttatása nem egészen felel meg *Szarvassy Ilona* egyéniségének; mert míg az érzelgős s társalgó jelenetekben tökéleteset nyujtott, addig a szenvedélyesebb részletekben kissé gyöngének bizonyult. Voltak jelenetei, melyekben alakítása a tökély magas fokára emelkedett. *Szarvassy Ilona* — s ez nem tagadható — kitünő alak s tehetség. Sok jeles alakítást várunk még tőle. Duval Armandot *Csiky László* játszotta hatalmas szenvedélyvel s közvetlenséggel. A többi szereplőről még most nem szólunk. Az előadás kerekdedése a rendező ügyességét dicséri.

Értesítés.

Az 1890. évi I-ső t. cz.-ben foglaltak alapján Miskolcz város területén minden házzal nem bíró lakos és 18 évet betöltött családtag is közmunkaváltság fejében évenként 1 kor. 20 fillért tartozik a város pénztárába befizetni.

Felhivatnak tehát a községi közmunkaváltság fizetésére kötelezettek, hogy tartozásaikat annyival inkább igyekezzenek kiegyenlíteni, illetve nyugtáikat beváltani, mivel ellenesetben az kényszer útján fog behajtani.

Miskolcz, 1900. szeptember 29-én.

Miskolcz város adópenztári hivatala.

Hirdetmény.

Az 1883. évi IX. t. cz. 5. §-a értelmében az 1900. évre kirótt hadmentességi díj október hó 1 vel esedékessé vált; felhivatnak tehát mindazon díjkötelesek, nemkülönb. a t. munkaadó, kereskedő és iparos urak is, kik a reájok — illetve alkalmazottaikra kirótt díjat ez ideig még be nem fizették, hogy azt, e folyó év november hó 15 ig Miskolcz város adópenztári hivatalánál befizetni annyival inkább sziveskedjenek, mivel ellenesetben az az 1888. év XLIV. t. cz. 56. §-a rendelkezése szerint, ellenök a költséges végrehajtást leszünk kénytelenek foganatba vétetni.

Miskolcz, 1900. október hó 3-án.

Miskolcz város adópenztári hivatala.

Hivatalos értesítés.

A borsodmegyei kir. pénzügyigazgatóság által az 1900. évre megállapított I. II. oszt. keresetadó kivetések tartalmazó lajstromok az 1883. évi XLIV. t. cz. 18. §. értelmében október hó 3—11-ig bezárólag Miskolcz város adópenztári hivatalánál 8 napi közszemlére kitétetnek.

Mely körülményt azon figyelmeztetéssel hozzuk az érdekeltek tudomására, hogy azon adózók, kik a kivetési lajstromokban foglalt adónemekkel már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstromok közzétételét követő 15 nap alatt, azok pedig, kik e folyó évben első ízben rovatnak meg, adó tartozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felebbezhetnek.

A felebbezések mindkét adónemre vonatkozólag alólírott hivatalnál nyujtandók be. Miskolcz, 1900. október 1-én.

Miskolcz város adópenztári hivatala.

9240. sz.

1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a miskolczi takarékegyület végrehajthatónak Özv. Faller Sándorné és társai végrehajtást szenvedett elleni 2400 kor. követelés és járuléki iránti ügyében az árverést a miskolczi kir. törvényszék területén levő, I. a diósgyőri 2131. számú tjkvben a † 1. r., 662. hrsz., 32. népszámu ház kerttel 2132 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1900. évi decz. hó 5-ik napjának d. e. 9 órájkor Diósgyőr községhezánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak ingatlan becsárának 10% át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1900. szept. hó 18-án.

A kir. trvszék, mint tlkvi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. trvszéki bíró.

Borsod-Miskolczi Zeneakadémia megnyitása.

Borsodvármegyének és Miskolcz városának nagyérdemű közönségét tisztelettel értesítjük, hogy a miskolczi ev. ref. régi főgymnasiumnak e célra átengedett tágas helyiségeiben szakképzett, kiváló tanérok közreműködése és vezetése mellett, a kor igényeinek megfelelő zeneiskolát szerveztünk és ezt mint az ujonnan alakult

Borsod-Miskolczi zeneiskolát

f. évi október 10-én megnyitjuk.

Zongora, czimbalom, vonós és fúvó hangszerek, úgy mint az ének tanítása külön-külön szakértő tanárookra van bízva. Az oktatás a legelemibb kezdettől a legmagasabb kiképezésig fog eszközöltetni.

Tantárgyak:

1. Zongora, hegedű, mély hegedű, gordonka (cello), gordon (nagybögő), czimbalom fuvola, és zenekari mindennemű fa és rézfúvó.

2. Ének.

3. Német, francia és angol nyelv.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik a zeneoktatásban résztvenni óhajtanak, hogy ez évi tanfolyamra **f. hó 6-ikától 10-ikéig** naponta d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig az akadémia helyiségeiben jelentkezni sziveskedjenek, csak a 10-ike után jelentkezők fizetnek 4 korona felvételi díjat.

Tandij egész évi tankötelezettség mellett havonként 8 korona.

Megjegyezzük még, hogy az intézet a legkiválóbb hangszerekkel van felszerelve.

Miskolcz, 1900. október hó 1-én.

Mély tisztelettel

Az igazgatóság.

10000000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

nyujtsunk kezét a szerencsének!

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyrel bíró magy. kir. sz. b. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik

100.000 sorsjegyre 50.000

pénznyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ilyen nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az első osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) fit —.75 vagyis korona 1.50
egy negyed (1/4) " 1.50 " " 3.—
egy fél (1/2) " 3.— " " 6.—
egy egész (1) " 6.— " " 12.—

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október 14-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHÁZ

BUDAPEST, V. Váci-körút 4/a

Fiókbankházak: IV. Múzeum-körút 11.
VI. Erzsébet-körút 54.

Sok es nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevel, levágandó!

TÖRÖK A. és Tsa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételezni kérem — postautalványval küldöm. (A nem tetsző törlendő.)

Pontos cím

!Szenzációs irodalmi ujdonság!
Jane de la Vaudére.
A félneműek.
Regény. A francia eredetiből fordította báró Podmaniczky Horác.
Egyedüli jogositott magyar fordítás.
A francia dekadencia megdöbbentő n. igaz rajza az enervált, züllött, fenéig perverz párizsi élet mesterien elrejtett kepe! A mesteresen előidézett terméketlenség kegyetlen leleplezése! Az előkelő női társadalomban pusztító fajtalanság borzasztó titkai művészi megvilágításban! Az emberi faj fennmaradásának problémája! Rendkívül érdekes kor- és erkölcsi táj.
1 frt bolti ár helyett 80 krétt kapható
GEDEON ANDRÁS könyvkereskedésében
Széchenyi-utca 32. sz.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBEN
ÉS MINDEM VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Miskolczon:
Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő
Lovich Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és
Nagy Lajos kereskedésében. 13.

MEGHIVÓ.

A MISKOLCZI KÖLCSÖNÖS ÖNSÉGÉLYZŐ HITELSZÖVETKEZET

1900. évi október 18-án délután 4 órakor a „Korona“-szálló éttermében tartandó

V. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE

a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg és zárszámadás feletti határozathozatal.
4. Az 1895—96. évi I. évtársulat felszámolása.
5. A VI-ik évtársulat megalakítása.
6. Négy rendes igazgatósági tag választása.
7. Öt felügyelő-bizottsági tag választása.
8. Öt felszámoló-bizottsági tag választása.
9. A fegyelmi bizottságba megválasztása.
10. A közgyűlés előtt 8 nappal a gazgatóságnak írásban beadott indítványok.

Az igazgatóság.

Kelt Miskolczon, 1900. október hó 4-én.

Kitüntetve

1896. Országos kiállítás
1897. Kisbéri nem-otközi vetőgépversenyt
Lévai nemzetközi vetőgépversenyt

1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyt
Marosvásárhelyi vetőgépversenyt
1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás
milleniumi nagy érem és arany érdemkereszt

első díj: állami aranyérem
első díj: nagy üzemre aranyérem
első díj: aranyérem
első díj: aranyérem legnagyobb kit.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára Nagy Kanizsán.

Ajánlja Magyarország legújabb és legjobb vetőgépét,
szabad, kiváltható kapcsolókkal ellátott sík- és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA DRILL

orvetőgépét, továbbá szab. „Perfekta” olesó és igen jó, könnyű vetőgépét, legjobb szerkezetű Sack-rendszerű aczélekeit, boronait, járgányait, szénagyújtóit, rostait, és darálóit, kukorica-morzsolóit, szecska- és répavágóit

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgép, ára 20 korona.

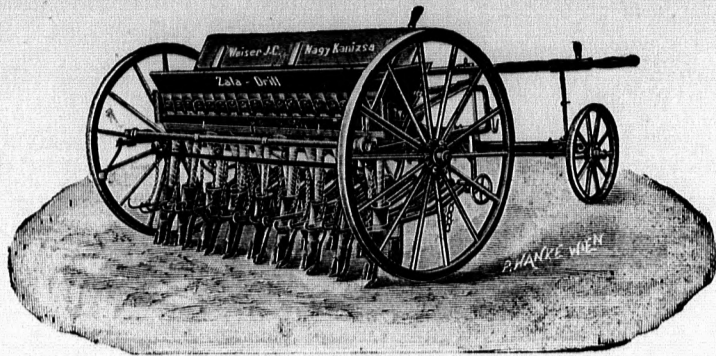
Képviselő és raktár Miskolcson

RÉVÉSZ és Társa cégénél

8-10

Zsolczi kapu 13. sz.

➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

Mütrágya, gépolaj, gépszir, gépszij, kocsikenőcs, zsák, ponyva és mindennemű gazdasági és műszaki czikkek legjobb minőségben és legjutányosabb áron.

Hirdetmény.

Az 1890. évi t. cz alapján Borsodvármegye számvivője által egybeállított folyó 1900. évi utadó kivetési lajstrom a fent jelzett t. cz. 23. §-a értelmében foglaltak értelmében október hó 4-20-ig vagyis 15 napi közszemlére azon felhívás mellett tételük ki Miskolcz város adópénztári hivatalánál, hogy ezen idő alatt az bárki által megtekinthető és a sérelmesnek talált kivetés elleni felszólamlás a megyei közigazgatási bizottsághoz beadható.

Miskolcz, 1900. október 1-én.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

Hirdetmény.

A folyó 1900. évi föld, házbér adók után kivetett általános jöv. pótdadó lajstrom a kirték. pénzügyigazgatóságnak 36997/III. 900. sz. rendeletéből érvényesítve, hivatalunkhoz át-tételt, ennek folytán a jelzett lajstrom az 1883. évi XLIV. t. cz. 18. §-a értelmében október hó 1-től 8-ig bezárólag Miskolcz város adópénztári hivatalánál 8 napi közszemlére kitétetik.

Mely körülményt azon figyelmeztetés mellett hozzuk az érdeklettek tudomására, hogy azon adózók, kik a kivetési lajstromban fog-

lalt adónemmel már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt — azon adózók pedig, kik a folyó évben első ízben rovatnak meg, adó-tartozásuknak az adókönyvec-kében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felelbezzhetnek.

A felelbezzések a kirt. pénzügyigazgatóságnál nyujtandók be.

Miskolcz, 1900. szeptember hó 29-én.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR I. SZÁM (BREUER-PALOTA.)

➔ Szenzációs olcsó árak az őszi idényre! ➔

Jó mosó Barchet,

szép minták méterje 18, 22, 30 kr.

Francia Piké Barchet,

szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.

Francia mosó Flanel,

nagy választékban valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.

Női ruhakelmék.

Duplaszéles Divatkelme

méterje 25, 28, 32 kr.

Duplaszéles angol gyapju kelme

méterje 45 kr.

120 cm. sz. Divatszövetek

méterje 45, 62, 76 kr.

Duplaszéles Brünni női posztók

méterje 45 kr.

120 cm. sz. Brünni gyapju női posztó

(Damentuch) ez egy alkalmi vétel méterje 60-90 kr.

Angol kosztüm kelmék

gyönyörű kivitelben mtrje 85, 1.20, 1.40 kr.

120 cm. széles fekete gyapju kelme

méterje 56, 68, 85, 1.10 kr.

Damaszt (kamuka) asztalkészletek nagy választékban.

Vásznak (magyar gyártmány)

1 vég 30 rőfös creas vászon 3.50

1 vég 30 rőfös magyar vászon 4.80

1 vég 30 rőfös lepedő vászon 5.20

1 vég 30 r. tiszta czérna vászon 12.50

Fehér, csikos és mintázott

Grádli ágyneműre 1 vég 30 rőf 8.50

1 vég 30 rőfös finom Kanavász 3.50

1 vég 30 rőfös czérna 4.50

1 vég 30 rőfös chifon 4.80

és feljebb.

Futószőnyegek,

nagyon szép kivitelben 65 cm. szé-

lességben 25, 32, 40, 50 s feljebb.

90 cm. szélesség. 52, 65, 75. 1.00

Brüsszel, Tapasztril és nyírott szőnyegek

jó minőségben és szép mintákban.

Szobaszőnyeg,

2.80, 6.80, 9-25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök

1 ablakra 1.60. 2.—. 3.—. 3.50

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28,

30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.

120 cm. széles mtrként 70, 85, 1.20

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3 1/2 méter magas

3.20, 3.80, 4.00

Saját készítményű paplanok és matracok.

➔ Női, férfi és gyermek-ruh-

neműek gyári raktára. ➔

Francia pique, zefir, bafiszt és

selyem-ingek nagy választékban.

Fekete és színes patent gyermek harisnyák.

20 krtól feljebb, szintartók.

Férfi vagy női meleg jäger ingek drbja 62

Férfi vagy női meleg jäger nadrág drbja 62

Gyermek jäger öltönyök és trico ruhácskák

nagy választékban.

Ing-blousok, miderek, keztük, női

és férfi nyakkendők, harisnyák,

csipke, szalag, selyem, disz-zsinór,

aplikáció és mindenféle szabó-

kellékek legolcsóbb árakban kap-

hatók.

➔ Legnagyobb választék! ➔ Verseny nélkül! ➔ Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ Breuer-palota.

➔ Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek. ➔